

Toekomstbestendige zorggebouwen realiseren

Over twintig jaar nog state-of-the-art

Adviseur Eva Kuipers van ptg advies en constructeur Lonneke van Haalen van ABT: "Het doel dat beide partijen scherp voor ogen houden, is dat opdrachtgevers ook in de toekomst de beste zorg kunnen bieden."

Hoe ontwerp je een ziekenhuis dat zowel duurzaam als toekomstbestendig is? Huisvestingsadviseur Eva Kuipers (ptg advies) en constructeur Lonneke van Haalen (ingenieursbureau ABT) delen hun visie en expertise over hoe zij opdrachtgevers helpen bij het realiseren van duurzame zorgomgevingen.

Wanneer een ziekenhuisgebouw wordt gerealiseerd of gerenoveerd, zit Eva Kuipers het liefst zo vroeg mogelijk aan tafel. "De toekomstvisie van de opdrachtgever staat centraal bij ptg advies. Daarom moedigen we ze graag aan om in het begin al na te denken over hoe zij willen dat hun ziekenhuis er over twintig jaar uitziet. Wat wordt de impact van de vergrijzing op de zorgduur van patiënten? Wat is de gebiedsvisie en hoe kun je daarop met je gebouw proactief inspelen? Maar ook praktischer; wil je bijvoorbeeld meer met robotisering werken, dan is het essentieel het gebouw hierop voor te bereiden."

Green Deal Duurzame Zorg

Veel ziekenhuizen committeren zich aan de Green Deal Duurzame Zorg 3.0. Dit houdt in dat zij zich bijvoorbeeld inzetten voor het verlagen van CO₂-emissies, het terugbrengen van milieubelasting door medicatie en het verminderen van primair grondstoffengebruik. Ook ptg advies sloot zich aan bij de Green Deal.

‘Voorop staat dat een gebouw de beste zorg moet faciliteren’

Kuipers: “De meeste impact kunnen we maken als gesprekspartner met onze opdrachtgever waar we duurzaamheid zo vroeg mogelijk op de agenda zetten.”

Duurzaam construeren

De constructie is verantwoordelijk voor bijna 50% van de gebouwgebonden CO₂-uitstoot. Wil je inzetten op de Greendeal Duurzame zorg 3.0, dan is daar winst te behalen. Constructeur Lonneke van Haalen: “Beslissingen die de meeste impact hebben, moet je in een vroeg stadium van je ontwerp nemen. Dit geldt ook zeker voor de materiaalkeuze. De marge waarin je impact kunt maken wordt gedurende het ontwerptraject steeds kleiner. Verder gaat het ook om vragen als: hebben we deze vierkante meters überhaupt nodig? En hoeveel flexibiliteit wil je? Het goed stilstaan bij en beantwoorden van deze vragen verlengt de gebruiksduur van je gebouw.”

ptg advies, ABT en Oosterhoff

Sinds dit jaar bundelen ptg advies en Oosterhoff de krachten om samen de gebouwen van morgen te realiseren die duurzamer, toekomstbestendiger en efficiënter zijn.

Ook hiervoor werkte ptg advies al veel samen met verschillende werkmaatschappijen uit het ecosysteem van Oosterhoff, zoals ingenieursbureau ABT, Adviesbureau Lüning (houtconstructies) en Huygen (installatieadvies).

Van Haalen: “Vergelijkbaar met de Green Deal is het Paris Proof Commitment van Dutch Green Building Council (DGBC). Dat heeft Oosterhoff namens alle werkmaatschappijen binnen het ecosysteem ondertekend. Hierin beloven we de milieu-impact van onze ontwerpen meetbaar te maken en zover mogelijk terug te dringen.”

Het doel dat beide partijen scherp voor ogen houden, is dat opdrachtgevers ook in de toekomst de beste zorg kunnen bieden. En onderkennen dat gebouwen hierin faciliterend zijn.

Kuipers: “Eerder waren kwaliteit en prijs de pijlers op basis waarvan besloten werd of een opdracht werd verleend. Je ziet nu dat er een derde pijler is gekomen: duurzaamheid. Hiervoor kunnen we gebruik maken van de kracht van het ecosysteem.”

Franciscus Gasthuis & Vlietland

ptg advies en ingenieursbureau ABT werken momenteel samen aan de eerste fase van het nieuwe Franciscus Gasthuis & Vlietland. De proactieve samenwerking tussen opdrachtgever en ontwerpende partijen maakt dat hier een zo duurzaam mogelijk nieuw ziekenhuisgebouw wordt ontwikkeld. ABT is op meerdere vlakken betrokken als adviseur op het gebied van geotechniek, constructies, directievoering, bouw fysica en akoestiek, en coördinatie van de monitoring. ptg advies heeft het programma van eisen mede opgesteld en verzorgt het projectmanagement.

Daglicht en groen

Bij het nieuwe Franciscus wordt ook vanuit omgevingspsychologisch perspectief naar duurzaamheid gekeken. Van Haalen: “ABT onderzocht wat de invloed is van het uitzicht vanuit de bedden op het herstelproces van patiënten. Hieruit blijkt dat meer patio's en daglicht bijdragen aan een beter welbevinden van de patiënten.”

Impressie van de nieuwbouw van het topklinisch ziekenhuis Franciscus Gasthuis & Vlietland in Rotterdam. | Beeld: a/d Amstel architecten

Kuipers vult aan: “Zo zijn bijvoorbeeld uitzicht, doorzicht en voor familie, patiënten en personeel toegankelijke tuinen gerealiseerd. Daglicht en groen doen iets met mensen. En wanneer patiënten zich hierdoor beter voelen, kunnen zij eerder het ziekenhuis verlaten. Ook dragen groen en daglicht bij aan meer werkplezier voor medewerkers waardoor zij gezonder en effectiever blijven.”

Samen breder kijken

Nu ptg advies onderdeel is van Oosterhoff, biedt dit volop mogelijkheden. Kuipers: “We weten elkaar beter te vinden voor collegiaal overleg.” Van Haalen: “Ik kan mij voorstellen dat het voor de opdrachtgevers van ptg advies interessant is als we bijvoorbeeld in een vroeg stadium een haalbaarheidsstudie kunnen uitvoeren. Het helpt ons weer om met jullie samen te sparren over de impact van constructieve beslissingen op het zorgproces.”

Het gemeenschappelijke doel is het realiseren van een omgeving waar de beste zorg kan worden verleend. Het gebouw dient dit mogelijk te maken. Kuipers: “Met de toetreding tot het Oosterhoff ecosysteem hebben we nu directe toegang tot kennis over de maakbaarheid en haalbaarheid van oplossingen. Daar helpen we uiteindelijk patiënten, bezoekers, zorgverleners, ondersteunend personeel en andere stakeholders het beste mee. En dat is waarom we het doen.” ◀◀

Oosterhoff

Sinds dit jaar is ptg advies toegetreden tot het ecosysteem van Oosterhoff. Oosterhoff geeft een duurzame toekomst aan de gebouwde omgeving door kennis, expertise en denkkraft te bundelen. Oosterhoff bestaat uit veertien bedrijven: ABT, abt be, ABT Deutschland, abtWassenaar, Adviesbureau Lüning, Adviesbureau Van de Laar, bbn adviseurs, CircleWood, Huygen, Meelis & Partners, L3Q, Data-Built, Urban Physics en nu ook ptg advies.

▶ Meer informatie: www.oosterhoff.eu
www.ptg-advies.nl